Тэхнічнае нарміраванне і стандартызацыя

У мэтах забеспячэння комплекснага падыходу да стандартызацыі па ініцыятыве Міністэрства сувязі і інфарматызацыі і пры падтрымцы Дзяржаўнага камітэта па стандартызацыі ў 2025 г. **на базе ААТ «Гіпрасувязь» створаны нацыянальны тэхнічны камітэт па стандартызацыі ТК BY 41 «Лічбавае развіццё і сувязь» (далей – ТК BY 41, ТК)** шляхам аб'яднання сфер электрасувязі (ТК BY 27 «Электрасувязь») і лічбавай трансфармацыі (ТК BY 38 «Лічбавая трансфармацыя»).

У склад ТК BY 41 увайшлі 26 арганізацый розных форм уласнасці з ліку спажыўцоў (заказчыкаў) прадукцыі і паслуг, распрацоўшчыкаў, навукова-даследчых інстытутаў, вышэйшых навучальных устаноў, выпрабавальных цэнтраў (лабараторый) і органаў па сертыфікацыі прадукцыі, а таксама іншых зацікаўленых арганізацый, навукова-тэхнічных і інжынерных таварыстваў.

Вобласць дзейнасці ТК BY 41 накіравана на распрацоўку тэхнічных нарматыўных прававых актаў (далей – ТНПА) у сферы лічбавага развіцця і сувязі і ўключае:

- лічбавыя тэхналогіі і штучны інтэлект;
- тэхналогіі штучнага інтэлекту;
- праграмнае забеспячэнне і праграмна-тэхнічныя сродкі;
- тэхналогіі збору, захоўвання, апрацоўкі, абароны, высакахуткаснай перадачы і размеркавання інфармацыі;
- матэматычныя тэорыі і метады, высокапрадукцыйныя вылічальныя сістэмы, лічбавыя мадэлі і двайнікі;
- сродкі і паслугі электрасувязі, працэсы на стадыях мантажу і эксплуатацыі сродкаў і сетак электрасувязі;
- тэхналогіі сувязі, якія забяспечваюць збор, апрацоўку, захоўванне, распаўсюджванне, адлюстраванне і выкарыстанне інфармацыі ў інтарэсах яе карыстальнікаў;
- тэхналогіі паштовай сувязі, якія забяспечваюць тэхналогіі прыёму, апрацоўкі, перасылкі і ўручэння ўсіх выглядаў унутраных і міжнародных паштовых адпраўленняў, аказанні паслуг паштовай сувязі.

Арганізацыяй, якая вядзе сакратарыят гэтага ТК, з'яўляецца ААТ «Гіпрасувязь», якая выконвае наступныя функцыі:

- распрацоўка асноўных напрамкаў, праграм і планаў стандартызацыі і забеспячэнне іх рэалізацыі;
- арганізацыя распрацоўкі і перагляду дзяржаўных і галіновых ТНПА ў галіне лічбавага развіцця і сувязі;
- правядзенне экспертызы праектаў ТНПА на іх адпаведнасць сучасным патрабаванням;
- арганізацыя ўзаемадзеяння з дзяржаўнымі органамі па стандартызацыі Рэспублікі Беларусь, з міжнароднымі органамі па стандартызацыі;
- фарміраванне і вядзенне фонду міжнародных, міждзяржаўных, дзяржаўных і галіновых ТНПА і іншых нарматыўных дакументаў, якія забяспечваюць распрацоўку і эксплуатацыю сродкаў сувязі;

- даведачна-інфармацыйнае абслугоўванне арганізацый сувязі па пытаннях стандартызацыі;
- забеспячэнне зацікаўленых прадпрыемстваў галіновымі ТНПА і іншымі дакументамі па электрасувязі.

Таксама ААТ «Гіпрасувязь» прымае ўдзел у якасці назіральніка (О-член) у працы наступных ТК ISO:

- ISO/IEC JTC 1/SC 40 Кіраванне ІТ-паслугамі і ІТ-кіраванне;
- ISO/IEC JTC 1/SC 42 Штучны інтэлект;
- ISO/TC JTC 1 Інфармацыйныя тэхналогіі, у якасці паўнамоцнага члена (Р-член).
- ААТ «Гіпрасувязь» з'яўляецца паўнамоцным прадстаўніком МТК 566 «Штучны інтэлект» і ТК Расійскай Федэрацыі ТК 164 «Штучны інтэлект».

Тэхнічныя кодэксы ўсталяванай практыкі (далей – ТКП) распрацаваныя ААТ «Гіпрасувязь»

Абазначэнне ТКП	Назва ТКП	Год і дата ўвядзення
ТКП 018-2022 (33160)	Парадак правядзення аварыйна-аднаўленчых работ на валаконна-аптычных лініях сувязі	2023-01-02
ТКП 033-2006 (02140)	Правілы правядзення работ па метралагічным забеспячэнні сістэм пачасовага ўліку злучэнняў	2007-03-01 2013-01-15 2018-09-25 2022-04-01
ТКП 173-2017 (33160)	Правілы тэхнічнай эксплуатацыі радыётэлевізійных перадаючых станцый	2018-02-01 2020-12-01
ТКП 179-2009 (02140)	Правілы пабудовы сетак электрасувязі	2009-07-01 2016-02-25
ТКП 191-2009 (02140)	Правілы тэхнічнай эксплуатацыі зямных станцый спадарожнікавага лічбавага тэлевізійнага і гукавога вяшчання	2009-10-01 2014-12-15 2016-02-25 2018-02-01
ТКП 206-2026 (33160)	Правілы тэхнічнай эксплуатацыі ліній электрасувязі абаненцкага доступу	2026-06-11
ТКП 212-2010 (02140)	Правілы правядзення вымярэнняў валаконна-аптычных ліній сувязі магістральных, унутрызонавых і мясцовых сетак электрасувязі	2010-06-07 2012-01-01 2012-08-01 2015-09-01 2017-02-01 2018-09-25
ТКП 215-2010 (02140)	Правілы пабудовы мясцовых тэлефонных сетак на аснове камбінаваных вузлоў з агульнаканальнай сістэмай сігналізацыі №7 з улікам пропуску трафіка сеткі Інтэрнэт	2010-04-01 2018-02-01

ТКП 216-2026 (33160)	Гарадскія і сельскія сеткі электрасувязі. Парадак пабудовы	2026-06-11
ТКП 219-2014 (02140)	Правілы арганізацыі тэхнічнай эксплуатацыі першасных сетак электрасувязі Рэспублікі Беларусь	2015-03-01
ТКП 223-2020 (33160)	Парадак арганізацыі цэнтраў абслугоўвання выклікаў з выкарыстаннем тыпавых тэхналогій	2020-04-01 2021-04-12 2022-05-02 2026-07-16
ТКП 257-2026 (33160)	Сеткі размеркавальныя сістэм кабельнага тэлебачання. Парадак пабудовы	2026-06-11
ТКП 301-2026 (33160)	Правілы тэхнічнай эксплуатацыі пасіўных аптычных сетак	2026-06-11
ТКП 305-2011 (02140)	Правілы тэхнічнай эксплуатацыі сеткі размеркавання праграм тэлебачання і радыёвяшчання	2011-06-01 2016-02-25 2018-02-01 2021-04-12
ТКП 453-2026 (33160)	Правілы тэхнічнай эксплуатацыі электраўстановак прадпрыемстваў электрасувязі	2026-04-03
ТКП 530-2014 (02140)	Парадак распрацоўкі і пастаноўкі на вытворчасць сродкаў сувязі	2014-09-01
ТКП 588-2016 (33160)	Сродкі электрасувязі інтэлектуальных будынкаў, якія ўключаюць тыпавыя праектныя рашэнні сістэмы «разумны дом». Правілы праектавання і прылады	2016-12-15 2021-04-12 2022-04-01

Сайт Дзяржаўнага камітэта па стандартызацыі Рэспублікі Беларусь: https://tnpa.by.

Source URL: *https://mpt.gov.by/tekhnichnae-narmavanne-i-standartyzacyya*